

[Thomas Have.]

statsautoriserede revisorer, apotekere og personale ved mødrehjælpsinstitutioner.

Der er i forslaget foreslået en udvidelse af begrænsningerne i pressens vidnepligt, idet såvel kredsen af vidnefritagne personer som området for vidnefritagelsen er udvidet således, at den hidtidige ubetingede pligt til i visse tilfælde at afgive forklaring ophæves og erstattes af en adgang for retten til i disse tilfælde at pålægge vidnepligt.

Spørgsmålet om pressens vidnepligt har i vidneudvalget været behandlet meget indgående, og et medlem af udvalget har ikke kunnet tiltræde flertallets forslag. Jeg skal ikke ved denne lejlighed rejse nogen debat om dette spørgsmål, hvorom der uden tvivl kan fremføres meget pro et contra, men jeg regner med, at vi får lejlighed til nærmere at drøfte spørgsmålet i det udvalg, der skal behandle lovforslaget.

Der kan måske være grund til af hensyn til offentligheden at nævne, at den vidnefritagelse, der gælder i henhold til lov om valg til folketinget og lov om kommunale valg, fortsat har gyldighed. Det vil fortsat være således, at ingen vælger, der afgiver sin stemme, er pligtig for retten i nogen sag at opgive, hvorledes han har stemt.

Forslaget om ophævelse af reglerne om edsafleggelse finder jeg ganske naturlige. Selv om disse regler, der påbyder eller muliggør anvendelse af ed i retssager, har ældgammel hævd i de fleste lande i vor kulturkreds, mener jeg dog ikke, det vil skade hverken loven eller kulturen, at denne form for edsafleggelse afskaffes. Disse regler har jo også rent faktisk i en årrække været ude af anvendelse, og grunden er sikkert den, at domstolene og parterne ikke længere tør gå ud fra, at forklaringer, som beediges, er mere sandfærdige end forklaringer, der afgives under sædvanligt strafansvar for falsk forklaring.

En af de ændringer, som i praksis vil få den største betydning, er sikkert forslaget om ophævelse af afstandsgrænserne for vidners mødepligt. Efter de gældende regler har vidner i borgerlige sager som hovedregel ikke pligt til at give møde uden for den underretskreds, hvor de bor eller opholder sig, og vidner i straffesager har ikke pligt til at give møde uden for den nævnte kreds,

hvis de derved vil komme til at rejse mere end 120 km. Når man tager nutidens samfærdselsmidler i betragtning, må forslaget siges at være velbegrundet, idet vidneforklaring herefter som hovedregel skal afgives for den ret, som behandler sagen.

Den foreslåede ændring giver mig anledning til at spørge den højtærede justitsminister, om der ikke kunne være grund til at se nærmere på, om de beløb, der er fastsat i loven som godtgørelse til vidner, er rimelige, idet en godtgørelse på 5 kr. for hver påbegyndt periode af 2 timer ikke lyder af ret meget i mine øren.

Jeg beder endvidere ministeren oplyse, om bestemmelsen i den foreslåede § 188, stk. 1, 3. punktum, giver mulighed for at dække arbejdstab, som eventuelt lides i forbindelse med vidneudsagn.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, som den højtærede justitsminister har gjort i den skriftlige fremsættelse af lovforslaget, hvortil jeg kan slutte mig, skal jeg ikke ved denne første behandling gå mere i enkeltheder. Jeg vil dog gerne slutte, ihukommende fortalen i Jydske Lov, som krævede, at loven skal være ærlig og retfærdig, efter landets sædvane passende og nyttig og tydelig, så alle kan vide og forstå, hvad loven siger, udtale min anerkendelse af, at dette lovforslag udrydder mange forældede udtryk og i øvrigt er affattet i tidens sprog uden anvendelse af for mange fremmedord, og kancellistilen synes helt forsvundet. Det glæder en ikke-jurist som mig, og jeg tror også, det vækker tilfredshed i befolkningen.

Med disse bemærkninger kan jeg på mit partis vegne anbefale de foreslåede lovændringer.

Ib Thyregod: Ved behandlingen af det foreliggende lovforslag har vi et udmærket grundlag i den af udvalget afgivne betænkning om vidner; endvidere har vi et vist grundlag i den drøftelse, som fandt sted for 10 år siden på det nordiske juristmøde i Oslo i 1954, hvor spørgsmålet blev grundigt debatteret; denne forhandling vedrørte specielt pressens stilling.

Om selve lovforslaget vil jeg gerne sige, at også jeg er glad for den forenkling, som her har fundet sted, og fordi man har bortskåret en del overflødig lovstof. Jeg tror,